

Yeni Koronavirüs Salgınının Etkilerinin Azaltılması Hakkında 7244 Sayılı Kanun

Özet

16 Nisan 2020 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yasalaşan 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la;

- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin yıllık ilan ve reklam vergileri ile yıllık çevre temizlik vergilerinin, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden kısımlarının alınmaması,
- Belediyelerin gelir vergisi stopajı ödemeleri ile sosyal sigorta prim ödemelerinin 3 ay süreyle ertelenmesi,
- Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülen faaliyetlerin, destek ve teşvikler devam edecek şekilde, geçici süreyle bölge dışından yürütülmesine izin verilebilmesi,
- Sermaye şirketlerinde, 30 Eylül 2020 tarihine kadar dağıtılabilecek kâr tutarının, 2019 yılı net dönem kârının yüzde 25’i ile sınırlandırılması,
- Hazine ve belediye taşınmazları ile milli parklar ve Orman Genel Müdürlüğü taşınmazlarına ve izinlerine ait borçların üç ay süreyle ertelenmesi konusunda yetkili kurum veya organların yetkilendirilmesi,
- TEDAŞ’ın elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarının yapılandırılması, öngörülmüştür.

16 Nisan 2020 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yasalaşan 7244 sayılı Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la yapılan düzenlemeler aşağıda özetlenmiştir.

1. Faaliyeti durdurulan işletmelerin ilan ve reklam vergisi ile çevre temizlik

vergisinin ödenmemesi

Kanun’un 1. maddesinin 1-g bendinde yapılan düzenlemeyle, faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin;

- Yıllık ilan ve reklam vergileri ile
- Yıllık çevre temizlik vergilerinin,

faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunulamayan dönemlere isabet eden

kısının alınmaması öngörülmüştür.

2. Belediyelerin gelir vergisi stopajı ve sigorta primlerinin ertelenmesi

Kanun’un 1. maddesinin 1-d bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarının gelir vergisi tevkifatı beyan ve ödeme sürelerinin ve

- Tüm sosyal sigorta prim ödemelerinden, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenlerin,

3 ay ertelenmesi öngörülmüştür.

Düzenlemeye göre;

- Bu süreler, bitiminden itibaren 3 aya kadar Cumhurbaşkanı tarafından uzatılabilecek,
- Ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilecektir.

3. Ar-Ge ve tasarım merkezleri ile Teknoloji Geliştirme Bölgeleri dışında yapılan faaliyetlerin teşviklerden yararlandırılması

Kanun'un 2. maddesinin 2-ğ bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde yürütülen faaliyetlerin Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında da yapılmasına ve
- Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında bölge sınırları içinde yürütülen faaliyetlerin bölge dışında da yürütülmesine

11 Mart 2020 tarihinden itibaren 4 ay süreyle sınırlı olmak üzere, Sanayi ve

Teknoloji Bakanı tarafından izin verilebilmesi öngörülmüştür.

Düzenlemeye göre;

- Bu süre, bitiminden itibaren Sanayi ve Teknoloji Bakanınca 3 aya kadar uzatılabilecek,
- İzin verilmesi durumunda, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının bilgilendirilmesi kaydıyla, indirim, istisna, destek ve teşviklerden yararlanmaya devam edilecektir.

Düzenleme 10.03.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girecektir.

4. Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin çalışmaması halinde yapılacak uygulama

Kanun'un 10. maddesiyle Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na eklenen ek 7. maddeyle;

- Deprem, yangın, sel gibi doğal afetler ile salgın hastalık veya Hazine ve Maliye Bakanlığı bilişim sistemlerinin herhangi bir nedenle çalışmaması gibi mücbir sebep hallerinde; veri, bilgi ve belgelerin oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafazası ve ibrazına ilişkin yöntemlerin Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenmesi,

- Mücbir sebep hallerinde, Hazine ve Maliye

Bakanlığı bilişim sistemleri üzerinden yürütülen işlemlerde yaşanabilecek gecikme nedeniyle ilgililere, gecikme faizi, gecikme zammı ve ceza gibi yaptırımların uygulanmaması,

hükme bağlanmıştır.

5. Sermaye şirketlerinin kâr dağıtımına sınırlama getirilmesi

Kanun'un 12. maddesiyle Türk Ticaret Kanunu'na eklenen geçici 13. maddede yapılan düzenlemeyle, sermaye şirketlerinin, 30.09.2020 tarihine kadar;

- 2019 yılı net dönem kârının yalnızca %25'ine kadarının dağıtımına karar verilebilmesi,
- Geçmiş yıl kârları ve serbest yedeklerin dağıtılamaması,
- Genel kurulca yönetim kuruluna kâr payı avansı dağıtım yetkisi verilememesi,

hükme bağlanmış, yukarıda belirtilen süreyi üç ay uzatma ve kısaltma konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmiştir.

Düzenlemeyle ayrıca, genel kurulca 2019 yılı hesap dönemine ilişkin kâr payı dağıtım kararı alınmış ancak henüz pay sahiplerine ödeme yapılmamışsa veya kısmi ödeme yapılmışsa, 2019 yılı net dönem kârının yüzde %25'ini aşan kısma ilişkin ödemelerin

30.09.2020 tarihine kadar ertelenmesi öngörülmüştür.

Öte yandan, düzenlemenin kapsamına giren sermaye şirketlerine ilişkin istisnalar ile uygulamaya dair usul ve esasları belirlemeye, Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşünü almak suretiyle Ticaret Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

6. Hazine taşınmazlarına ilişkin sözleşmeye istinaden yapılan ödemeler ve ecrimisil bedellerinin ertelenmesi

Kanun'un 1. maddesinin 1-a bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Koronavirüs salgını kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle, Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken satış, kira, ön izin, irtifak hakkı, kullanma izni, hasılat payı ve benzeri bedeller ile ecrimisil bedellerinden 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gerekenleri, başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle erteleme konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanına yetki verilmesi ve bu sürelerin, bitiminden itibaren Bakan tarafından 3 aya kadar uzatılabilmesi,
- Bu alacakların, ertelenen süre sonunda ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz

uygulanmadan tahsil edilmesi,

öngörülmüştür.

7. Devlet ormanlarında verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğüne kiralanın taşınmazlara ilişkin bedellerin ertelenmesi

Kanun'un 1. maddesinin 1-b bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Turizm tesisi amacıyla verilen izinler hariç Orman Kanunu gereğince Devlet ormanlarında verilen izinler ile Orman Genel Müdürlüğü tarafından Devlet İhale Kanunu gereğince kiraya verilen mesire yerleri ve taşınmazlardan 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedellerin başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmesi,
- Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatma konusunda Tarım ve Orman Bakanına yetki verilmesi,
- Bu alacakların ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilmesi,

hükme bağlanmıştır.

8. Milli Parklar Kanunu'na tabi yerlerde yapılan kiralamalarda kira bedellerinin ertelenmesi

Kanun'un 1. maddesinin 1-c bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Milli Parklar Kanunu'na tabi yerlerde yapılan kiralamalardan 1 Nisan 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi gereken bedellerin başvuru şartı aranmaksızın 3 ay süreyle ertelenmesi,
- Bu süreleri bitiminden itibaren 3 aya kadar uzatma konusunda Tarım ve Orman Bakanına yetki verilmesi,
- Bu alacakların da ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilmesi,

öngörülmüştür.

9. Belediyelere ait taşınmazlara ilişkin satış, ecrimisil ve kira bedellerinin ertelenmesi

Kanun'un 1. maddesinin 1-ç bendinde yapılan düzenlemeyle;

- Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda olan taşınmazlara ilişkin olarak ilgili mevzuatınca yapılan satış, ecrimisil ve kiralamadan kaynaklanan bedellerin veya tutarların 19 Mart 2020 tarihinden itibaren 3 aylık döneme ilişkin tahsil edilmesi

- gereken kısımlarının 3 ay ertelenmesi konusunda ilgili organlara yetki verilmekte,
- Bu süreleri, bitiminden itibaren üç ay uzatma konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanına yetki verilmesi,
- Söz konusu alacakların ertelenen süre sonunda, ertelenen süre kadar aylık eşit taksitler halinde, herhangi bir gecikme zammı ve faiz uygulanmadan tahsil edilmesi,
- Faaliyetleri durdurulan veya faaliyette bulunamayan işletmelerin faaliyette bulunmadığı
- döneme ilişkin olarak kira bedellerinin tahsil edilmemesi, öngörülmüştür.
- 10. Diğer Öneriler**
- 7244 sayılı Kanun'la, yukarıda özetlenen düzenlemeler yanında;
- Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi'nin (TEDAŞ) elektrik tüketiminden kaynaklanan alacaklarının yeniden yapılandırılması,
- Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu'na göre düzenlenen yıllık aidatın
- 2020 yılında ödenmemesi,
- Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında verilmiş olup 2020 yılı içinde geçerlilik süresi dolacak olan lisansların geçerlilik süresinin bir yıl uzatılması,
- Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanununda yapılan değişikliklerle, seyahat acentası belgesinin Kültür ve Turizm Bakanlığından izin almak kaydıyla işletme belgesi acenta unvanından bağımsız olarak başka bir tüzel kişiliğe devredilebilmesi, öngörülmüştür.

Diğer düzenlemeler yanında bazı vergi düzenlemeleri de yapan 7244 sayılı Kanun TBMM Genel Kurulunda kabul edilerek yasalaşmıştır. Kanun Cumhurbaşkanı tarafından onaylanması sonrasında Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girecektir.

İlgili Kanun metnine aşağıdaki bağlantı yardımıyla ulaşabilirsiniz.

- **Yeni Koronavirüs (Covid-19) Salgınının Ekonomik ve Sosyal Hayata Etkilerinin Azaltılması Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (16.04 2020 tarih ve 7244 sayılı)**

Bu bülten hakkında daha detaylı bilgi almak için aşağıdaki kişilerle temasa geçebilirsiniz.

Saygılarımızla,

Recep Biyik

Mevzuat Eğitim ve Araştırma Başkanı

Email: recep.biyik@pwc.com

